

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН

ПЕТ В ЕДНА ШУШУЛКА

Превод от датски: Светослав Минков, —

chitanka.info

В една шушулка седяха пет грахови зърна. Зърната бяха зелени и шушулката беше зелена, затова те мислеха, че и целият свят е зелен. И туй, разбира се, беше напълно естествено. Шушулката растеше, растяха и граховите зърна. Те се нагаждаха към условията и седяха редом едно до друго. Слънцето грееше и топлеше шушулката, а дъждът я миеше и я правеше прозрачна. Вътре в нея беше топло и приятно, денем светло, а нощем тъмно — точно тъй, както трябваше и да бъде. А граховите зърна растяха и както си седяха, все повече и повече се замисляха — нали все пак трябваше да правят нещо.

— Мигар ние вечно ще седим тук? — попита едно. — Страх ме е, че от дългото седене ще се втвърдим съвсем. Струва ми се, че вън от тая обвивка има още нещо. Вярно ви казвам, тъй ми се струва.

Минаха седмици. Граховите зърна станаха жълти, шушулката — също.

— Целият свят пожълтява! — казаха те и туй, разбира се, беше съвсем вярно.

Изведнъж те усетиха силно раздрусване. Шушулката бе откъсната. Тя попадна в някакви човешки ръце, които я спуснаха заедно с други шушулки в джоба на една куртка.

— Скоро ще ни пуснат на свобода! — рекоха грахчетата и зачакаха с нетърпение.

— Бих искало да зная кое от нас ще отиде най-далеч! — каза най-малкото грахче. — Да, скоро ще видим това!

— Каквото даде бог, все е хубаво! — рече най-голямото.

Прас! — Шушулката се пукна и петте грахови зърна изскочиха на бял свят. Озоваха се в ръката на едно момче. Момчето разправяше, че те ще бъдат хубави патрони за пушката му. То сложи веднага в нея едно грахче и го изстреля.

— Отивам надалеч! Хванете ме, ако можете! — И с тия думи граховото зърно се скри от погледа на другите.

— Аз — каза второто грахче — ще отлетя право на слънцето. То е чудесна шушулка, и то тъкмо такава, каквата ми приляга най-много.

И второто грахче се изгуби като първото.

— Ние пък ще легнем да спим, дето паднем — казаха други две грахчета. — Все пак и ние ще отидем някъде! — И те се търколиха и паднаха на земята. Но момчето ги взе и ги сложи още веднъж в пушката си.

— Ние ще отлетим най-далеч от всички! — рекоха те сега.

— Да става, каквото ще — каза последното грахче и изхвъркна от пушката. То се удари о старата дъска под прозореца на някакъв покрив и падна в една пукнатина. — Да става, каквото ще — повтори грахчето.

А в малката стаички под прозореца на покрива живееше бедна жена. Денем тя ходеше по чуждите къщи да чисти печки, да сече дърва и да върши друга тежка работа. Тя беше силна и работна жена, но едва си изкарваше прехраната. В къщи, в малката стаичка, оставаше едничката ѝ дъщеря — нежна, слаба девойка. Цяла година вече тя лежеше болна в леглото и изглеждаше, че няма да живее дълго.

Но болното момиче не умираше. По цели дни лежеше то спокойно, мълчаливо, докато майка му шеташе по чуждите къщи, за да спечели някоя парица.

— Тя ще отиде при сестричката си! — говореше майката. — Аз имах две дечица и ми беше тежко да ги храня. Бог взе едното при себе си. Изглежда, бог няма да ги остави разделени и ще ми вземе и това!

Но болното момиче продължаваше да живее. По цял ден то лежеше търпеливо и кротко в леглото, докато майка му беше на работа.

Настъпи пролетта. Една ранна утрин, когато майката се готвеше да излезе, слънцето огря приятно и топло малкия прозорец. Лъчите му паднаха върху пода на бедната стаичка и болното момиче се загледа в най-долното стъкло на прозореца.

— Какво ли е туй зеленото зад стъклото? То се люлее на вятъра! — извика момичето.

Майката отиде до прозореца и го затвори до половина.

— Ах! — каза тя. — Това е грахче. То е хванало коренче и е пуснало листица. Как ли е попаднало в тая пукнатина! Ето, мило дете, и ти ще си имаш малка градинка.

Тя премести леглото на болното момиче до прозореца, за да може то да гледа растящото грахче. След това отиде на работа.

— Мамо, струва ми се, че ще оздравея! — каза вечерта болното дете. — Днес слънцето ме гря чудесно! Малкото грахче расте много добре. Навярно и аз ще оздравея, ще стана и ще изляза на слънце!

— Дай боже! — рече майката, която не вярваше, че туй ще стане.

Но все пак тя подпря граховото стръкче с една пръчица, за да не го прекърши вятърът, а после завърза един конец за горната част на

прозореца, за да може стръкчето да се увива около него, когато порасне.

Тъй се и случи. Всеки ден се виждаше как грахчето расте и се увива около конеца.

— Ето че нашето грахче ще почне да цъфти! — каза една сутрин майката, като се приближи до прозореца. От тая минута и у нея се събуди надеждата, че болната ѝ дъщеря ще оздравее. Тя си спомни, че напоследък детето бе станало по-весело и че от няколко дни само се изправяше в леглото и гледаше с блестящи очички своята малка грахова градинка.

След една седмица болното момиче се почувствува тъй добре, че слезе от леглото си и весело и щастливо седя цял час на слънце. Прозорецът беше отворен и през него надничаше разкошно цъфналият бледорозов грахов цветец. Момичето подаде главица през прозореца и целуна кротко нежните листица. Тоя ден за него беше истински празник.

— Само за теб е посадено и отгледано това грахче, за да те ободри и зарадва, мило дете, пък и мен също! — каза майката, като гледаше цветеча и му се усмихваше като на ангел хранител.

Ами другите грахови зърна? Какво станаха те?

Първото, което хвъркна по широкия свят и извика: „Хванете ме, ако можете!“ — падна във водосточната тръба, а оттам — в гушата на един гълъб и лежеше вътре, както Йон в корема на кита.

Двете грахчета ленивчета, които искаха само да легнат да спят, също не отидоха много далеч. И тях ги изядоха гълъбите и по тоя начин те все пак принесоха известна полза.

А четвъртото, което искаше да отлети на слънцето, падна в канавката. Дни и седмици лежа то в калната вода и най-сетне страшно се поду.

— Колко голямо станах! — каза това грахче. — В края на краищата, разбира се, ще се пукна. Но нищо повече от туй не вярвам да постигне нито едно грахово зърно. Във всеки случай от всички пет грахчета в шушулката аз съм най-забележителното!

И канавката беше напълно съгласна с него.

А малкото момиче стоеше горе на прозореца със светнали от радост очи и със здрава руменина на бузите. То бе издигнало тънките си ръчици над граховия цветец и му благодареше.

— И все пак — рече канавката — най-забележително е моето грахче!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.